

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ

24 януари 2012 г.

12:00 ч.

ПАРИЧНИ, ДЕПОЗИТНИ И КРЕДИТНИ ПОКАЗАТЕЛИ¹

Декември 2011 г.

През декември 2011 г. годишният прираст на *широките пари* (паричният агрегат $M3^2$) е 12.2% при 7.8% през ноември 2011 година. В края на декември 2011 г. те са 56.956 млрд. лв. (73.9% от БВП³) при 54.939 млрд. лв. към ноември 2011 г. (71.3% от БВП). Най-бързоликвидният им компонент – паричният агрегат $M1^4$, се увеличава през декември 2011 г. с 14.4% на годишна база (4.4% годишен ръст през ноември 2011 година).

Графика 1

В края на декември 2011 г. депозитите⁵ на *Неправителствения сектор*⁶ са 48.564 млрд. лв. (63% от БВП). Годишният им темп на прираст е 12.7% при 10.8% през ноември 2011 година. Депозитите на *Нефинансови предприятия* са 13.675 млрд. лв. (17.7% от БВП) в края на декември 2011 година. В сравнение със същия месец на 2010 г. те нарастват с 13.4% (10% годишен ръст през ноември 2011 година). Депозитите на *Финансови предприятия* се повишават с 8.5% на годишна база през декември 2011 г. (0.4% годишен спад през ноември

¹ Предварителни данни. Пълният комплект от таблици за паричната статистика, както и методологическите бележки се намират на интернет страницата на БНБ в раздел *Статистика/ Парична и лихвена статистика/ Парична статистика/ Парична статистика*. За периода юни-септември 2011 г. данните за секторното разпределение на депозитите са ревизирани.

² Паричният агрегат $M3$ включва паричен агрегат $M1$, депозити с договорен матуритет до 2 г., депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца и търгуеми инструменти (издадени дългови ценни книжа до 2 години, акции/дялове на фондовете на паричния пазар и репо-сделки).

³ При БВП за 2011 г. 77.075 млрд. лв. (прогнозни данни на БНБ).

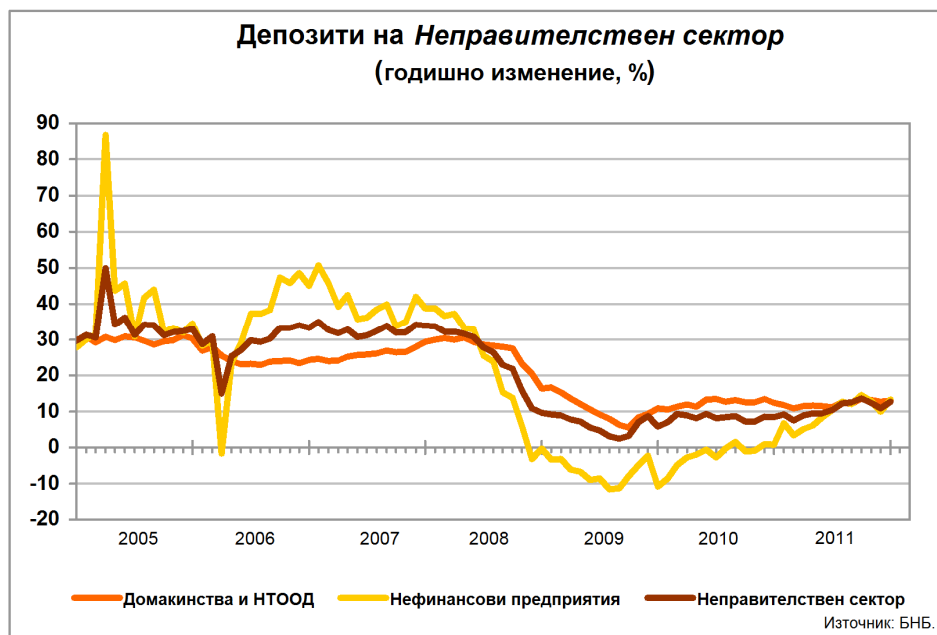
⁴ Паричният агрегат $M1$ включва най-бързоликвидните инструменти, използвани за разплащане (пари извън *Парично-финансови институции* и *овърнайт-депозити* в левове и чуждестранна валута).

⁵ В *Други парично-финансови институции* (кредитните институции и фондовете на паричния пазар). В съответствие с изискванията за статистическа отчетност на ЕЦБ, в тях се включват и кредити основно под формата на подчинен срочен дълг.

⁶ *Неправителственият сектор* обхваща сектор *Нефинансови предприятия*, финансови предприятия (финансовите посредници и спомагатели, застрахователните дружества и пенсионните фондове) и сектор *Домакинства и НТООД (Нетърговски организации, обслужващи домакинствата)*.

2011 г.) и в края на месеца достигат 4.004 млрд. лв. (5.2% от БВП). Депозитите на *Домакинства и НТООД* са 30.886 млрд. лв. (40.1% от БВП) в края на декември 2011 година. Те нарастват с 13% спрямо същия месец на 2010 г. (12.7% годишен ръст през ноември 2011 година).

Графика 2

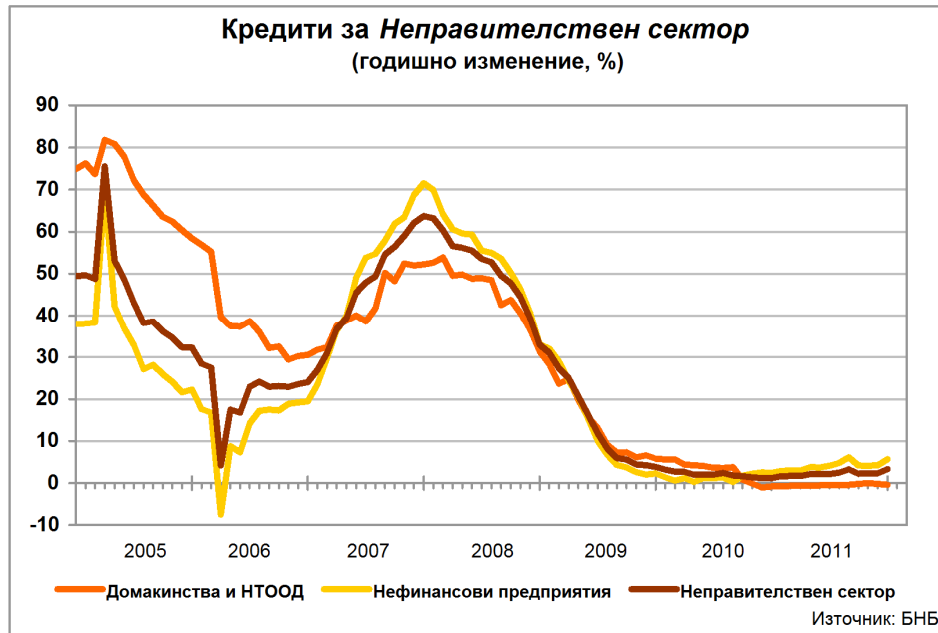
Нетните вътрешни активи са 52.592 млрд. лв. в края на декември 2011 година. Те се увеличават с 6.8% спрямо същия месец на 2010 г. (2.6% годишен ръст през ноември 2011 година). В края на месеца основният им компонент – *вътрешният кредит*, възлиза на 53.781 млрд. лв. и нараства със 7.5% (3.9% годишен ръст през ноември 2011 година). На годишна база вземанията от *Неправителствения сектор*⁷ се повишават с 3.9%, достигайки 54.302 млрд. лв. (2.8% ръст през ноември 2011 година).

В края на декември 2011 г. кредитите за *Неправителствения сектор* са 53.242 млрд. лв. (69.1% от БВП) при 52.748 млрд. лв. към ноември 2011 г. (68.4% от БВП). Годишният им темп на нарастване е 3.3% (2.3% годишен ръст през ноември 2011 година). Изменението в размера на кредитите за *Неправителствения сектор* е повлияно от нетните продажби на кредити от *Други парично-финансови институции (Други ПФИ)*, чиито обем за последните 12 месеца е 532.4 млн. лева. На годишна база продадените кредити от *Други ПФИ* са 583.9 млн. лв. (в т. ч. 212.7 млн. лв. през декември 2011 г.), а обратно изкупените кредити – 51.5 млн. лв. (в т. ч. 1.6 млн. лв. през декември 2011 година).

Кредитите за *Нефинансови предприятия* се повишават с 5.7% на годишна база през декември 2011 г. (4.2% ръст през ноември 2011 г.) и в края на месеца достигат 33.470 млрд. лв. (43.4% от БВП). Кредитите за *Домакинства и НТООД* са 18.899 млрд. лв. (24.5% от БВП) в края на декември 2011 година. Спрямо същия месец на 2010 г. те намаляват с 0.4% (0.2% годишен спад през ноември 2011 година). В края на отчетния месец *жилищните кредити* са 8.808 млрд. лв. и нарастват с 1.1% (1.5% ръст през ноември 2011 година). *Потребителските кредити* възлизат на 7.504 млрд. лв. и са с 0.7% по-малко спрямо декември 2010 г. (0.4% спад през ноември 2011 година). На годишна база *други кредити* се увеличават с 4.3% (3.3% годишен ръст през ноември 2011 г.), като достигат 948.6 млн. лева.

Кредитите, предоставени на *Финансови предприятия*, са 872.4 млн. лв. в края на декември 2011 година. В сравнение с декември 2010 г. те намаляват с 1% (10.4% годишен спад през ноември 2011 година).

⁷ Вземанията от *Неправителствен сектор* по инструменти включват *кредити, репо-сделки, ценни книжа, различни от акции и акции и други капиталови инструменти*.

В съответствие с изискванията за статистическа отчетност на ЕЦБ⁸ БНБ събира информация за всички балансови показатели на *ПФИ*, включително информация за кредитите, които са реструктурирани или са с влошено качество/просрочие в обслужването. Предоставяната от банките информация за тези кредити е агрегирана, поради това, че за целите на паричната и на лихвената статистика не се събират детайлни данни за класифицираните експозиции по срокове на просрочие. В съответствие с международната практика отчитането за паричната статистика се различава от това за надзорни цели, включително при отчитането на кредитите, които са реструктурирани или са с влошено качество/просрочие в обслужването. За надзорни цели детайлни данни за класифицираните рискови експозиции се представят с финансовите отчети съгласно *Наредба № 9 на БНБ от 3 април 2008 г. за оценка и класификация на рисковите експозиции на банките и за установяване на специфични провизии за кредитен риск*⁹.

Поради това агрегираните данни за реструктурираните и с влошено качество/просрочие в обслужването кредити не показват общо класифицираните рискови експозиции, нито конкретно дела на необслужваните експозиции (тези с просрочия над 90 дни). Източник на информация за класифицираните рискови експозиции са надзорните данни на БНБ. Съгласно данните, публикувани в прессъобщението *Състояние на банковата система към края на септември 2011 г.* от 31 октомври 2011 г., делът на класифицираните експозиции с просрочие над 90 дни в брутните кредити (без тези за кредитни институции) е 14.45%.

Нетните чуждестранни активи са 21.060 млрд. лв. в края на отчетния месец при 20.512 млрд. лв. в края на ноември 2011 година. На годишна база те нарастват с 23.3% при ръст от 24.1% през ноември 2011 година. През декември 2011 г. *чуждестранните активи* се увеличават с 5.4% (6.1% годишен ръст през ноември 2011 година), като достигат 35.168 млрд. лева. *Чуждестранните пасиви* са 14.108 млрд. лв. и на годишна база спадат с 13.4% (12.2% годишно понижение през ноември 2011 година).

⁸ Регламент (ЕО) №2423/2001 на Европейската централна банка от 22 ноември 2001 г. относно консолидирания баланс на сектор "Парично-финансови институции" (ЕЦБ/2001/13) и Регламент (ЕО) №63/2002 на Европейската централна банка от 20 декември 2001 г. относно статистика за лихвените проценти, прилагани от парично-финансовите институции по депозити и кредити на домакинства и нефинансови предприятия (ЕЦБ/2001/18).

⁹ Приета от Българската народна банка на 3 април 2008 г., обнародвана в Държавен вестник, бр. 38 от 11 април 2008 г., в сила от 11 април 2008 г., изменена и допълнена с бр. 21 от 2009 г. и с бр. 48 от 2011 година.

Парични, депозитни и кредитни показатели¹

(годишен темп на прираст, %)

	2008	2009	2010	Ноември 2011	Декември 2011	
					Салдо (млн. лева)	Годишен темп на прираст (%)
Компоненти на М3						
ПАРИ М3 (=1+2+3)	8.8	4.2	6.4	7.8	56,956	12.2
1) ПАРИ М1 (=1.1.+1.2.)	-4.1	-8.8	1.4	4.4	21,027	14.4
1.1. Пари извън ПФИ	8.0	-11.4	3.4	5.2	7,793	5.9
1.2. Овърнайт депозити	-11.0	-7.0	0.2	3.9	13,233	20.0
2) М2 - М1 (Квазипари = 2.1.+2.2.)	21.1	14.3	9.4	9.9	35,811	10.9
2.1. Депозити с договорен матуритет до 2 г.	20.3	18.8	9.5	8.5	30,444	9.4
2.2. Депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца	25.3	-7.7	8.7	19.0	5,366	20.8
3) М3 - М2(=3.1.)	348.4	-37.0	27.8	-4.6	119	64.4
3.1. Търгуеми инструменти (издадени дългови ЦК до 2 години + акции/дялове на ФПП + репо-сделки)	348.4	-37.0	27.8	-4.6	119	64.4
Източници на М3						
1) НЕТНИ ЧУЖДЕСТРАННИ АКТИВИ (=1.1.-1.2.)	-27.1	5.5	16.1	24.1	21,060	23.3
1.1. Чуждестранни активи	4.1	2.4	0.2	6.1	35,168	5.4
1.2. Чуждестранни пасиви	53.4	0.0	-12.4	-12.2	14,108	-13.4
2) НЕТНИ ВЪТРЕШНИ АКТИВИ (=2.1.+2.2.)	34.7	6.0	3.8	2.6	52,592	6.8
2.1. ВЪТРЕШЕН КРЕДИТ (=2.1.1.+2.1.2.)	33.0	6.8	5.1	3.9	53,781	7.5
2.1.1. Вземания от сектор Държавно управление ²	20.4	-22.5	-43.7	-32.4	-521	-76.9
2.1.2. Вземания от Неправителствения сектор ³	31.6	3.8	1.3	2.8	54,302	3.9
2.2. ДРУГИ ПОЗИЦИИ⁴	182.4	-167.8	-421.4	-67.3	-1,189	-50.9
Депозити⁵ и кредити на неправителствения сектор						
Сектор	2008	2009	2010	Ноември 2011	Декември 2011	
					Салдо (млн. лева)	Годишен темп на прираст (%)
ДЕПОЗИТИ⁵ (=1+2+3)	9.7	5.9	8.4	10.8	48,564	12.7
1) Нефинансови предприятия	-0.3	-10.9	0.9	10.0	13,675	13.4
2) Финансови предприятия	13.6	58.4	6.4	-0.4	4,004	8.5
3) Домакинства и НТООД	16.4	10.9	12.3	12.7	30,886	13.0
КРЕДИТИ (=1+2+3)	32.9	3.8	1.1	2.3	53,242	3.3
1) Нефинансови предприятия	33.1	2.3	2.4	4.2	33,470	5.7
2) Финансови предприятия⁶	73.8	20.7	-2.7	-10.4	872	-1.0
3) Домакинства и НТООД (=3.1.+3.2.+3.3.+3.4.)	31.4	5.8	-0.8	-0.2	18,899	-0.4
3.1. Овърдрафт	51.0	1.4	-10.2	-9.7	1,640	-9.5
3.2. Жилищни кредити	38.0	8.4	3.8	1.5	8,808	1.1
3.3. Потребителски кредити	25.1	6.9	-2.8	-0.4	7,504	-0.7
3.4. Други кредити	5.9	-12.3	-5.0	3.3	949	4.3

Данните са към края на отчетния период и не са сезонно изгладени. Съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 2423/2001 на ЕЦБ от 22 ноември 2001 г. относно консолидиранния баланс на сектор *Парично-финансови институции* (ЕСВ/2001/13), начислените лихви не са включени в инструментите (депозити, кредити, ценни книжа, различни от акции и др.) и балансите на банките не са консолидирани с тези на клоновете им в чужбина.

¹ Данните са предварителни. За периода юни-септември 2011 г. данните за секторното разпределение на депозитите са ревизирани.

² Вземанията от сектор *Държавно управление* включват нетните вземания от *Централно държавно управление* и вземанията от *Местно държавно управление* и *Социалноосигурителните фондове*.

³ Вземанията от *Неправителствен сектор* включват вземанията от *Нефинансови предприятия*, *Финансови предприятия*, както и вземанията от сектор *Домакинства и НТООД (Нетърговски организации, обслужващи домакинствата)*.

⁴ Включва следните позиции: *Дълготрайни активи*, *Отношения между Парично-финансови институции (нето)* и *Други активи и пасиви (нето)*

⁵ В *Други парично-финансови институции* (кредитните институции и фондовете на паричния пазар). В съответствие с изискванията за статистическа отчетност на ЕЦБ, в тях се включват и кредити основно под формата на подчинен срочен дълг.

⁶ Включват се предоставени кредити и маржин депозити.

Парични показатели¹

(Принос на компонентите им към годишния прираст, %)

	2008	2009	2010	Ноември 2011	Декември 2011
Компоненти на МЗ					
ПАРИ МЗ (=1+2+3)	8.8	4.2	6.4	7.8	12.2
1) ПАРИ М1 (=1.1.+1.2.)	-2.0	-3.8	0.5	1.6	5.2
1.1. Пари извън ПФИ	1.4	-2.0	0.5	0.7	0.9
1.2. Овърнайт депозити	-3.5	-1.8	0.0	0.9	4.3
2) М2 - М1 (Квазипари = 2.1.+2.2.)	10.7	8.1	5.8	6.2	7.0
2.1. Депозити с договорен матуритет до 2 г.	8.6	8.8	5.1	4.6	5.1
2.2. Депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца	2.1	-0.7	0.7	1.6	1.8
3) МЗ - М2(=3.1.)	0.2	-0.1	0.0	0.0	0.1
3.1. Търгуеми инструменти (издадени дългови ЦК до 2 години + акции/дялове на ФПП + репо-сделки)	0.2	-0.1	0.0	0.0	0.1
Основни източници на МЗ					
1) НЕТНИ ЧУЖДЕСТРАННИ АКТИВИ (=1.1.-1.2.)	-27.1	5.5	16.1	24.1	23.3
1.1. Чуждестранни активи	6.7	5.5	0.5	12.1	10.5
1.2. Чуждестранни пасиви	33.8	0.0	-15.7	-12.0	-12.8
2. ВЪТРЕШЕН КРЕДИТ (=2.1.+2.2.)	33.0	6.8	5.1	3.9	7.5
2.1. Вземания от сектор Държавно управление ²	-2.6	2.6	3.7	1.0	3.5
2.2. Вземания от Неправителствения сектор ³	35.6	4.2	1.5	2.9	4.0
в т.ч. Кредити (=а+б+в)	36.3	4.2	1.2	2.3	3.4
а) Нефинансови предприятия	22.5	1.5	1.6	2.6	3.6
б) Финансови предприятия ⁴	1.0	0.3	-0.1	-0.2	0.0
в) Домакинства и НТООД	12.9	2.4	-0.3	-0.1	-0.2

Данните са към края на отчетния период и не са сезонно изгладени. Съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 2423/2001 на ЕЦБ от 22 ноември 2001 г. относно консолидирания баланс на сектор *Парично-финансови институции* (ЕСВ/2001/13), начислените лихви не са включени в инструментите (депозити, кредити, ценни книжа, различни от акции и др.) и балансите на банките не са консолидирани с тези на клоновете им в чужбина.

¹ Данните са предварителни. За периода юни-септември 2011 г. данните за секторното разпределение на депозитите са ревизирани.

² Вземанията от сектор *Държавно управление* включват нетните вземания от *Централно държавно управление* и вземанията от *Местно държавно управление* и *Социалноосигурителните фондове*.

³ Вземанията от *Неправителствен сектор* включват вземанията от *Нефинансови предприятия*, *Финансови предприятия*, както и вземанията от сектор *Домакинства и НТООД (Нетърговски организации, обслужващи домакинствата)*.

⁴ Включват се предоставени кредити и маржин депозити.